

**RJEŠENJA I BODOVANJE UČENIČKIH ODGOVORA – I. RAZRED
XX. NATJECANJE IZ HRVATSKOGA JEZIKA (2015.)
DRŽAVNA RAZINA**

Test ima 32 zadataka. Točni odgovori vrijede ukupno 100 bodova.
Bodovna je vrijednost zadataka napisana u kvadratiću kraj zadatka.
Alternativno je točno rješenje napisano u zagradi.

1. zadatak

N L A A N L L N
Kad Đuka u mislima sve to prošao, bio dan u punom jeku. Sunce palilo i žeglo,
N G N A N L L D
miris trave jenjao... Pastiri gonili blago svi u jednom pravcu – potoku... Bez
G G D A I
ikakova razmišljanja pobrza konjima, otputa ih, povuče kolima i zapregne. (...)
V V V A A D G D
– Doro moj... dorate, novu opremu kupit ću ti, imena mi...

5 bodova (jedna pogreška 4 boda, dvije pogreške 3 boda, tri pogreške 2 boda, četiri pogreške 1 bod, pet pogrešaka 0 bodova)

2. zadatak

N klupka
G klubaka / klupka
D klupcima
A klupka
V klupka
L (o) klupcima
I (s) klupcima

2 boda (jedna pogreška 1 bod, dvije pogreške 0 bodova)

3. zadatak

- a) pošto – **prilog**
- b) se – **zamjenica (povratna zamjenica)**
- c) se – **čestica**

3 boda (jedna pogreška 2 boda, dvije pogreške 1 bod, tri pogreške 0 bodova)

4. zadatak

Književnik, **Šokac**, Ivan Kozarac rodio se prije 130 godina u Vinkovcima, **gradu na Bosutu**. Rodna mu se kuća nalazi u **Ulici Josipa Kozarca** na broju 38. Svečano je otvorena za održavanja **Hrvatskoga slavističkog kongresa** u Vinkovcima. Posljednjih dana života radio je kao poslovođa **Nakladnoga fonda Društva hrvatskih književnika i Društva redatelja**. Pripovijedajući jezikom prepunim **slavonizama** i tuđica, ritmom **slavonskoga bećarca** u *Đuki Begoviću* donosi junaka **hrvatske proze** koji nadraća regionalne okvire. Upraviteljica **Centra za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti** u Vinkovcima, u **Gradskoj knjižnici i čitaonici Vinkovci**, održala je predavanje o Kozarcu, velikome pripovjedaču **hrvatske moderne**.

5 bodova (jedna pogreška 4 boda, dvije pogreške 3 boda, tri pogreške 2 boda, četiri pogreške 1 bod, pet pogrešaka 0 bodova)

5. zadatak

infinitiv	letjeti, letjeti
prezent	ću, oće
perfekt	je bilo (bilo je), volio je (je volio)
imperfekt	bijaše
aorist	poletješe
pluskvamperfekt	bijaše sklopio
futur prvi	poživit ću
imperativ	nek ide (Nek ide)
kondicional prvi	bi htio (htio bi)
glagolski prilog sadašnji	uzdišući

5 bodova (jedna pogreška 4 boda, dvije pogreške 3 boda, tri pogreške 2 boda, četiri pogreške 1 bod, pet pogrešaka 0 bodova)

6. zadatak

surečenice

vrsta

a) jer si mi isplanirao putovanje	uzročna
b) na koje sam oduvijek željela otići	atributna
c) da bih vidjela	namjerna
d) što mi je nepoznato	objektna

4 boda (jedna pogreška 3 boda, dvije pogreške 2 boda, tri pogreške 1 bod, četiri pogreške 0 bodova)

7. zadatak

- a) gradonačelnik – **slaganje (čisto slaganje, slaganje spojnikom o)**
- b) Trogiranin – **sufiksalsna tvorba (sufiksacija)**
- c) razrušiti – **prefiksalsna tvorba (prefiksacija)**

3 boda (jedna pogreška 2 boda, dvije pogreške 1 bod, tri pogreške 0 bodova)

8. zadatak

- a) istozvučnice: **àkt** (službeni spis) – **àkt** (djelo, čin) (akt – akt)
Cřkva (zajednica kršćanskih vjernika) – **cřkva** (bogomolja) (Crkva – crkva)
- b) istopisnice: **àkt** (službeni spis) – **àkt** (djelo, čin) (akt – akt)
kùpiti (skupljati) – **kúpiti** (suprotno od prodati) (kupiti – kupiti)
- c) istoobličnice: **àkt** (službeni spis) – **àkt** (djelo, čin) (akt – akt)

3 boda (jedna pogreška 2 boda, dvije pogreške 1 bod, tri pogreške 0 bodova)

9. zadatak

- a) lan-∅
- b) plav-ič-ast-∅
- c) pred-večer-j-e
- d) pro-list-a-ti

4 boda (jedna pogreška 3 boda, dvije pogreške 2 boda, tri pogreške 1 bod, četiri pogreške 0 bodova)

10. zadatak

- a) [izvampúta]
- b) [bešešíra]

2 boda (jedna pogreška 1 bod, dvije pogreške 0 bodova)

11. zadatak

A. G. Matoš napisao je o Ivanu Kozarcu: „Lijep kao snaša, bolestan kao Slavonija koja u njemu izgubi svojega najboljeg pisca budućnosti.” U znak poštovanja i sjećanja na Ivana Kozarca (Vinkovci, 1885. – Vinkovci, 1910.) prijatelji su mu objavili rukopise: roman *Đuka Begović*, *Izabrane pripovijetke te Pjesme* i *Autobiografiju*.

„Htjelo mi se”, znao bi za sebe reći Kozarac, „slobode, zraka, polja, sela.”

Često bi govorio: „Borio sam se protiv discipline i prezirao, manje-više, sve što sam morao učiti, a učio i čitao ono što nisam morao.” („Borio sam se protiv discipline i prezirao manje-više sve što sam morao učiti, a učio i čitao ono što nisam morao.”)

4 boda (jedna pogreška 3 boda, dvije pogreške 2 boda, tri pogreške 1 bod, četiri pogreške 0 bodova)

12. zadatak

- a) zamjeriti – **zamjerati**
- b) udijeliti – **udjeljivati**
- c) namjestiti – **namještati**

3 boda (jedna pogreška 2 boda, dvije pogreške 1 bod, tri pogreške 0 bodova)

13. zadatak

Riječi u kojima su korijenski alomorfi nastali palatalizacijom	junačina, sušiti, prašina
Riječi u kojima su korijenski alomorfi nastali jotacijom	ljući, skačem, nošah

3 boda (jedna pogreška 2 boda, dvije pogreške 1 bod, tri pogreške 0 bodova)

14. zadatak

- a) h m /m/
 o
- b) dž e n t l m e n /e/ /l/ /e/
 o
- c) r z a t i /r/ /a/ /i/
 o

3 boda (jedna pogreška 2 boda, dvije pogreške 1 bod, tri pogreške 0 bodova)

15. zadatak

asonanca, aliteracija, onomatopeja

1 bod (jedna pogreška 0 bodova)

16. zadatak

č t + š c t + s

2 boda (jedna pogreška 1 bod, dvije pogreške 0 bodova)

17. zadatak

- a) gost dolazi
- b) grozd će

2 boda (jedna pogreška 1 bod, dvije pogreške 0 bodova)

18. zadatak

N **srna**
G **srnē**
D **srni**
A **srnu**
V **srno**
L (o) **srni**
I (sa) **srnōm**

Točni su samo oni oblici imenica u kojima su točno označeni naglasci i zanaglasne dužine.

4 boda (jedna pogreška 3 boda, dvije pogreške 2 boda, tri pogreške 1 bod, četiri pogreške 0 bodova)

19. zadatak

b) onda

1 bod (jedna pogreška 0 bodova)

20. zadatak

standardni jezik	mjesni govor
1. neorganski je idiom	3. pripada nekom narječju
2. funkcionalan je u svim komunikacijskim situacijama	5. govornik ga usvaja nesvjesno
4. autonoman je	7. organski je idiom
6. stabilan je u prostoru	8. prostorno je vrlo ograničen

3 boda (jedna pogreška 2 boda, dvije pogreške 1 bod, tri pogreške 0 bodova)

21. zadatak

()Do dva| konja,| a obadva |vrana,()
()Eno |stoje| čvrsto| zauzdana,()
()A u koli| sve| miriši |sijeno,()
()Ajde,| željo,| da se| povezemo.()

Priznati rješenje u kojem okomita crta nije na početku i na kraju stiha.

2 boda (jedna pogreška 1 bod, dvije pogreške 0 bodova)

22. zadatak

Vodič je, dok smo čekali u mračnoj čekaonici, češljao brčiće i češkao prćasti nos. Ističući čestu ćudljivost vremena i ljudsku bespomoćnost, raščupan i bubuljičav, beščutno nam je ponudio ćevapčić nataknut na čačkalicu. „Seljačina!” cikćući je izgovorila Maja. Osvećujući mu se i uskraćujući mu pogled, ćaskala je s njegovim pomoćnikom podmićujući ga čokoladom i poljupčićem.

4 boda (jedna pogreška 3 boda, dvije pogreške 2 boda, tri pogreške 1 bod, četiri pogreške 0 bodova)

23. zadatak

- a) palatalizacija
- b) jednačenje suglasnika po mjestu tvorbe
- c) jednačenje suglasnika po zvučnosti, gubljenje (ispadanje suglasnika)
- d) jotacija (palatalizacija)

Svaka točno određena riječ jedan bod.

4 boda (jedna pogreška 3 boda, dvije pogreške 2 boda, tri pogreške 1 bod, četiri pogreške 0 bodova)

24. zadatak

prijelazni tip između oble i uglate glagoljice (prijelazni tip glagoljice)

1 bod (jedna pogreška 0 bodova)

25. zadatak

- a) prijedložne prednaglasnice: **s, za, pred, bez, na**
- b) čestična prednaglasnica: **ne**
- c) vezničke prednaglasnice: **da, ni**

2 boda (jedna pogreška 2 boda, dvije pogreške 1 bod, tri pogreške 0 bodova)

26. zadatak

kajkavsko narječje	štokavsko narječje	čakavsko narječje
vuho	poso	jubav
zemla	oću	belo mliko
dober	đe	malin

3 boda (jedna pogreška 2 boda, dvije pogreške 1 bod, tri pogreške 0 bodova)

27. zadatak

- a) Voljela je **crveniti** svoje usne.
- b) Jedina **joj** je uspomena ta stara kolijevčica. (Jedina uspomena **ta** joj je stara kolijevčica.)
- c) Lišće je počelo **žutjeti** i padati po tlu.
- d) Kada ste **stigli**, gospođo Ana?

4 boda (jedna pogreška 3 boda, dvije pogreške 2 boda, tri pogreške 1 bod, četiri pogreške 0 bodova)

28. zadatak

Smješajući se, **dvije** mlade snaše zamataju **ljekovite** trave i **korjenčice**, kosu u **dijelove** **odjeće** muškačke... Time će dobiti moć koja će im **donijeti** ono što su tim vradžbinama **namijenile**. Jedna **vjeruje** otet će time muža pijanstvu, druga bludu, **krivovjerstvu**, **ucijenit** će ga i postati gospodar pa ga **zaslijepiti** i varati...

Kraj **gre/ješnoga** i **blijedoga** Đuke **sjela** baba Mara i Smilja. Isporučuju mu, **prijekorno**, **razumije** se, razne molbe i **besjede**... Prosvjetljenje **cijele** svoje pameti... to, to traži od drage Gospe, **odrješenje** svih svojih **grijeha**. Otići na **ispovijed** i **povjeri** se...

4 boda (jedna pogreška 3 boda, dvije pogreške 2 boda, tri pogreške 1 bod, četiri pogreške 0 bodova)

29. zadatak

- a) kovački – **ispadanje (gubljenje) suglasnika**
- b) drukčiji – **jednačenje suglasnika po zvučnosti**
- c) dioba – **vokalizacija (zamjena / sa o)**
- d) izlomljene – **jotacija (epentetsko /)**

Ne priznaje se odgovor epentetsko / bez jotacije.

4 boda (jedna pogreška 3 boda, dvije pogreške 2 boda, tri pogreške 1 bod, četiri pogreške 0 bodova)

30. zadatak

Brevijar po zakonu rimskoga dvora
Senjski misal
Lekcionar Bernardina Splićanina

2 boda (jedna pogreška 1 bod, dvije pogreške 0 bodova)

31. zadatak

- a) glagolske zanaglasnice: **je, su, bi, će**
- b) zamjeničke zanaglasnice: **je, mu, se, ga**
- c) čestična zanaglasnica: **li**

3 boda (jedna pogreška 2 boda, dvije pogreške 1 bod, tri pogreške 0 bodova)

32. zadatak

tekst	pismo	godina ili stoljeće
Zapis popa Martinca	glagoljica	1493. g. ili 15. st.
Povaljska listina	ćirilica (hrvatska ćirilica, zapadna ćirilica, bosančica)	1250. g. ili 13. st. (1184. g. ili 12. st)
Misal po zakonu rimskoga dvora	glagoljica	1483. g. ili 15. st.
Šibenska molitva	latinica	1347. g. ili 14. st.

Svaki točan redak jedan bod.

4 boda (jedna pogreška 3 boda, dvije pogreške 2 boda, tri pogreške 1 bod, četiri pogreške 0 bodova)